

УДК 351.74(477)

І.Є. РУКОЛАЙНИНА, Харківський національний університет внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ТА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНІХ ВІЙСЬК МВС УКРАЇНИ

Ключові слова: органи внутрішніх справ, нормативно-правова база, матеріально-технічне забезпечення, фінансове забезпечення внутрішніх військ МВС України

Згідно ст.1 Закону України «Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України» (ст.1) [1, 2], внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України (далі – внутрішні війська) входять до системи Міністерства внутрішніх справ України і призначені для охорони та оборони важливих державних об'єктів, перелік яких установлюється Кабінетом Міністрів України, а також для участі в охороні громадського порядку та боротьбі із злочинністю.

Основними завданнями внутрішніх військ є: охорона та оборона важливих державних об'єктів, об'єктів матеріально-технічного та військового забезпечення Міністерства внутрішніх справ України; супроводження спеціальних вантажів; здійснення пропускнуго режиму на об'єктах, що охороняються; конвоювання заарештованих і засуджених; охорона підсудних під час судового процесу; переслідування і затримання заарештованих і засуджених осіб, які втекли з-під варти; участь в охороні громадського порядку та боротьбі із злочинністю; участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на об'єктах, що охороняються; охорона дипломатичних представництв і консульських установ іноземних держав на території України.

Внутрішні війська підпорядковуються Міністру внутрішніх справ України. Безпосере-

дне управління внутрішніми військами здійснює командуючий цими військами.

Фінансування внутрішніх військ проводиться за рахунок коштів державного бюджету, а також коштів міністерств і відомств, у розпорядженні яких знаходяться об'єкти, які охороняються цими військами. Внутрішні війська забезпечуються бойовою і спеціальною технікою, зброєю, спеціальними засобами, засобами індивідуального захисту особового складу відповідно до виконуваних ними завдань, матеріально-технічними засобами та продовольством в порядку централізованого постачання в системі Міністерства внутрішніх справ України.

Будівництво або надання приміщень для розквартирування частин (підрозділів) внутрішніх військ здійснюється за нормами, встановленими для військовослужбовців Збройних Сил України.

Питаннями матеріально-технічного та фінансового забезпечення внутрішніх військ займаються Фінансово-економічне управління, Управління тилового та технічного забезпечення, Управління розквартирування та капітального будівництва, Управління фінансової інспекції, які є структурними підрозділами Головного Управління внутрішніх військ МВС України (далі – ГУВВ МВС України).

Фінансово-економічне управління є структурним підрозділом Головного управління внутрішніх військ МВС України та підпорядковується безпосередньо командувачеві внутрішніх військ МВС України.

До складу управління входять:

- фінансовий відділ;
- відділ бухгалтерського обліку та звітності;
- відділ грошового забезпечення, заробітної плати та інших соціальних виплат;
- розрахунково-касовий відділ.

Основними завданнями управління є:

- 1) повне (в рамках норм і виділених асигнувань) і своєчасне забезпечення грошовими коштами видатків на підтримання постійної бойової готовності, оперативно-службової діяльності, гуманітарної підготовки, господарсько-побутових потреб військ тощо;

2) повне та своєчасне проведення розрахунків з військовослужбовцями та працівниками з грошового забезпечення та заробітної плати;

3) складання бюджетного запиту на утримання внутрішніх військ у наступному році та супроводження проекту Закону України «Про Державний бюджет...» у межах компетенції під час його розгляду Верховною Радою України;

4) складання та подання до Міністерства внутрішніх справ України проектів зведеного кошторису та зведеного плану асигнувань по ГУВВ МВС України для складання розпису державного бюджету;

5) планування та розподіл коштів, призначених на утримання внутрішніх військ МВС України;

6) здійснення фінансування управлінь територіальних командувань, військових частин та установ внутрішніх військ згідно із затвердженими кошторисами;

7) організація бухгалтерського обліку у внутрішніх військах МВС України, складання зведеної оперативної, квартальної та річної фінансової звітності і подання її в установлені терміни до Міністерства внутрішніх справ України, Державної казначейської служби України та інших органів;

8) розроблення проектів нормативно-правових актів з питань фінансового забезпечення та економічної діяльності військових частин, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, грошового забезпечення військовослужбовців та заробітної плати робітників і службовців;

9) участь у підготовці проектів законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, розроблення проектів положень, наказів та інших нормативно-правових актів з питань фінансово-економічної діяльності.

Своєчасне і безперебійне забезпечення з'єднань і частин військ озброєнням, боєприпасами, засобами індивідуального бронезахисту та активної оборони, автомобільною і бронетанковою технікою, військово-техніч-

ним майном, продовольством і речовим майном, паливо-мастильними матеріалами покладено на відповідні підрозділи і служби тилового та технічного забезпечення [3, с.254].

Управління тилового та технічного забезпечення логістики ГУВВ МВС України є структурним підрозділом Головного управління внутрішніх військ МВС України.

Порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям внутрішніх військ МВС України врегульовано Постановами Кабінету Міністрів України: від 07.11.2007 р. № 1294 «Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» (зі змінами) [4, с.177]; від 28.05.2008 р. № 499 «Про затвердження Порядку та умов призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), поранення (контузії, травми або каліцтва) чи інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних і резервістів, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, та інвалідності звільнених з військової служби (зборів) осіб» [2, с.449]; наказами МВС України: від 15.09.2010 р. № 436 «Про затвердження Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення та одноразової грошової допомоги при звільненні військовослужбовцям внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України» [5, с.275]; від 02.12.2010 р. № 591 «Про затвердження Інструкції про розміри і порядок виплати щомісячної додаткової грошової винагороди військовослужбовцям внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України, які займають посади льотного складу» [6, с.193]; від 10.03.2009 р. № 102 «Про затвердження Умов оплати праці працівників (невійськовослужбовців) льотного, льотно-підйомного, інженерно-технічного складу авіації внутрішніх військ МВС України» [7, с.379]; від 17.06.2009 р. № 264 «Про затвердження Інструкції про порядок присвоєння, підтвердження, зниження класної кваліфікації військовослужбовцям внутрішніх військ МВС» [8, с.362].

Одним із найважливіших питань матеріального забезпечення внутрішніх військ МВС України є матеріальне забезпечення формувань внутрішніх військ у польових умовах. О.В. Логвінов, В.Г. Дундуков, І.Ф. Ролін відзначають, що якісне виконання службово-бойових завдань мобільними формуваннями внутрішніх військ за надзвичайних обставин в умовах максимальної автономності потребує вирішення низки важливих питань, пов'язаних із матеріальним забезпеченням по службах тилу.

1. Раціоналізація організаційної структури підрозділів матеріального забезпечення мобільних формувань внутрішніх військ. Особливості тактики дій внутрішніх військ потребують розосередженого розміщення підрозділів ротної ланки і застосування дрібних бойових груп (військових нарядів). Звідси випливає, що нижчою ланкою, яка забезпечує військові наряди, буде не тил батальйону, а рота, від якої вони споряджаються. Потребує наукового обґрунтування організаційно-штатна структура підрозділів матеріально-технічного забезпечення, норми утримання та ешелонування військових запасів.

2. Матеріально-технічна оснащеність служб тилу. Підвищення оперативності та мобільності у практичному плані для служб тилу передбачає прийняття на озброєння добре захищених, пристосованих до складних дорожніх умов базових шасі. Пріоритет при комплектуванні мобільних підрозділів внутрішніх військ матеріально-технічними засобами потрібно віддавати засобам польового життєзабезпечення нечисленних груп (малогабаритним засобам приготування їжі, наметам, пристосуванням для обігріву, спальним мішкам тощо).

3. Підготовка та навчання молодших спеціалістів тилу. Потребує термінового вирішення питання створення штатів для польових механізованих хлібозаводів і системи підготовки відповідних спеціалістів. У з'єднаннях та частинах потрібно планомірно готувати позаштатних кухарів, а на заняттях із спеціальної підготовки більше уваги приді-

ляти організації польового життєзабезпечення особового складу.

Це не повний перелік проблемних питань, і вирішувати їх потрібно не тільки централізовано. Кожний командир і спеціаліст тилу мобільних підрозділів внутрішніх військ має детально планувати і практично готувати свій особовий склад та матеріально-технічну базу до виконання службово-бойових завдань у відриві від пунктів постійної дислокації в умовах максимальної автономності.

Підсумовуючи відзначимо, що фінансове та матеріально-технічне забезпечення Головного управління внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України на сьогодні залишається вкрай незадовільним, таким, що не відповідає реальним потребам. Так, наприклад, Законом України «Про державний бюджет України на 2011 рік» для Головного управління внутрішніх військ МВС України було передбачено видатки загального фонду в сумі 1099747,5 тис. грн., спеціального фонду в сумі 255088,6 тис. грн. Касове виконання загального фонду складає 1099745,5 тис. грн., а спеціального фонду 242290,5 тис. грн. Разом, план на 2011 рік, з урахуванням внесених змін, складає 1354836,1 тис. грн., а касове виконання за 2010 рік – 1342036,0 тис. грн.

Крім того, недостатній рівень матеріального забезпечення військовослужбовців вкрай негативно впливає на виконання ними службово-трудових завдань та обов'язків. Призупинення деяких соціальних гарантій та відповідних компенсацій призвели до погіршення матеріального становища працівників органів внутрішніх справ, наслідком чого стало збільшення кількості звільнених за власним бажанням з органів внутрішніх справ України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України» // ВВР України. – 1992. – № 29. – Ст. 397.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та умов призначення і виплати одноразової грошової допо-

моги у разі загибелі (смерті), поранення (контузії, травми або каліцтва) чи інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних і резервістів, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, та інвалідності звільнених з військової служби (зборів) осіб» : від 28.05.2008 р., № 499.

3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про норми харчування військовослужбовців Збройних Сил, інших військових формувань та осіб рядового, начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації» : від 29.03.2002 р., № 426.

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» : від 07.11.2007 р., № 1294.

5. Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення та одноразової грошової допомоги при звільненні військовослужбовцям

внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України» : від 15.09.2010 р., № 436 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 81. – Ст. 2855.

6. Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції про розміри і порядок виплати щомісячної додаткової грошової винагороди військовослужбовцям внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України, які займають посади льотного складу» : від 02.12.2010 р., № 591. – К., 2010. – 4 с.

7. Наказ МВС України «Про затвердження Умов оплати праці працівників (не військовослужбовців) льотного, льотно-підйомного, інженерно-технічного складу авіації внутрішніх військ МВС України» : від 10.03.2009 р., № 102. – К., 2009. – 7 с.

8. Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок присвоєння, підтвердження, зниження класної кваліфікації військовослужбовцям внутрішніх військ МВС» : від 17.06.2009 р., № 264. – К., 2009. – 10 с.

Руколайніна І. Є. Проблеми оцінювання ефективності матеріально-технічного та фінансового забезпечення внутрішніх військ МВС України / І. Є. Руколайніна // Форум права. – 2012. – № 1. – С. 845–848 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-1/12rievnu.pdf>

Охарактеризовані основні проблеми матеріально-технічного та фінансового забезпечення внутрішніх військ МВС України. Визначено нормативно-правові акти, що регламентують діяльність матеріально-технічного та фінансового забезпечення внутрішніх військ МВС України.

Руколайніна І.Є. Проблемы оценивания эффективности материально-технического та финансового обеспечения внутренних войск МВД Украины

Охарактеризованы основные проблемы материально-технического и финансового обеспечения внутренних войск МВД Украины. Определены нормативно-правовые акты, которые регламентируют деятельность материально-технического и финансового обеспечения внутренних войск МВД Украины.

Rukolainina I.E. Problems of Estimation of Performance Material That of Financial Provision of Internal Troops of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine

The main problems material and financial provision of internal troops of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine are described. Regulatory legal acts which one regulates activity material and financial provision of internal troops of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine are spotted.